filo ve rent a car

TÜM OTO KİRALAMA
VE MOBİLİTE KURULUŞLARI
DERNEĞİ YAYIN ORGANI

TOKKDER
TÜM OTO KİRALAMA VE MOBİLİTE KURULUŞLARI DERNEĞİ

OCAK-ŞUBAT 2026
SAYI: 144

Küresel Rekabette Türk Otomotiv Sanayii: 2026'da Gümrük Birliği ve Yatırımlar Kritik Eşikte

Özlem GÜÇLÜER
Otomotiv Sanayii Derneği
Genel Sekreteri

Dünya ve Türkiye Otomotiv Ekonomisi ve Elektrikli Mobilite İhtiyaçları

Ömer KOYUNCU
OYDER
Yönetim Kurulu Başkanı

Geleceğin Yolculuğu, Güçlü İş Birlikleriyle Şekillenecek

Zafer BAŞAR
Yüce Auto-Škoda
Genel Müdürü

içindekiler

MAKALE

20

Özlem GÜÇLÜER
Otomotiv Sanayii Derneği Genel Sekreteri

Küresel Rekabette Türk Otomotiv Sanayii: 2026'da Gümrük Birliği ve Yatırımlar Kritik Eşikte

RÖPORTAJ

36

Köksal ÖZTÜRK
Rent Go Genel Müdürü

Sadece Araç Değil, Bir Deneyim Kiralıyoruz

RÖPORTAJ

44

Bora ÖZKAN
Mesa Lastik Filo Kurucu Ortak ve Genel Müdürü

Lastik Yönetiminde Yeni Dönem: Şeffaf, Verimli ve Güvenli Filo Çözümleri

MAKALE

22

Ömer KOYUNCU
OYDER Yönetim Kurulu Başkanı

Dünya ve Türkiye Otomotiv Ekonomisi ve Elektrikli Mobilite İhtiyaçları

MAKALE

40

Duygu TURGUT
Esin Avukatlık Ortaklığı

İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması

MAKALE

52

Ayberk KURT
ACTECON, Kıdemli Danışman

Seda ELİRİ
ACTECON, Danışman

Kurul'un Yerinde İncelemelerdeki Hassasiyeti Giderek Artıyor!

RÖPORTAJ

24

Zafer BAŞAR
Yüce Auto-Škoda Genel Müdürü

Geleceğin Yolculuğu, Güçlü İş Birlikleriyle Şekillenecek

MAKALE

42

Hakan GÜZELOĞLU
KPMG Türkiye Ortak, YMM Finansal Vergi Hizmetleri

Enflasyon Düzeltmesine Veda, Sürekli Yeniden Değerlemeye Merhaba

MAKALE

58

Av. Sedat TARLACI
Stj. Av. Beyza Nur ÇİMEN

IŞIKTAÇ&ATABAY Hukuk Bürosu

Işıklı ve/veya Sesli Uyarı İşareti Veren Cihazların (Çakar vb.) Yetkisiz Kullanımında Araç Malikinin Sorumluluğu

Anayasa Mahkemesi İptal Kararı:

Işıklı ve/veya Sesli Uyarı İşareti Veren Cihazların (Çakar vb.) Yetkisiz Kullanımında Araç Malikinin Sorumluluğu

Av. Sedat TARLACI

Stj. Av. Beyza Nur ÇİMEN

IŞIKTAÇ&ATABAY Hukuk Bürosu, İstanbul, Türkiye,
sedattarlaci@isiktac.av.tr, beyzacimen@isiktac.av.tr

Anayasa Mahkemesi, 10/09/2025 tarihli ve 2025/122 E., 2025/185 K. sayılı kararıyla[1], 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ("**KTK**")'nun 26. maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "*Sürücü, aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca, tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir.*" cümlesini Anayasa'ya aykırı bularak iptal etmiş, karar 23/12/2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu iptal kararıyla birlikte uygulamada oto kiralama şirketlerinin özellikle yetkisiz çakar kullanımı kaynaklı karşılaştığı trafik idari para cezalarına ilişkin yerleşik uygulamada köklü bir değişim meydana gelmiştir.

1. Düzenlemenin Arka Planı ve Sorunun Kaynağı

KTK m. 26, esas itibarıyla mevzuatta belirtilen ışıklı ve/veya sesli uyarı işareti veren cihazların (çakar vb.) mevzuatta izin verilmeyen araçlarda kullanımını engellemeyi ve kamu düzenini sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaca paralel olarak kanun koyucu, söz konusu fiili caydırmak için yüksek tutarlı idari para cezaları, sürücü belgesinin geri alınması ve aracın trafikten menedilmesi gibi ağır yaptırımlar öngörmüştür.

Bununla beraber KTK md. 26/5'in iptal edilen son cümlesi, söz konusu fiilin önlenmesi amacını aşan ve idari yaptırım hukukunun temel ilkeleriyle bağdaşmayan bir sorumluluk genişlemesine yol açıyordu. Zira iptal edilen KTK md. 26/5'in son cümlesi, ihlali gerçekleştiren sürücünün yanında araç sahibinin de cezalandırılmasını düzenlemekteydi. Oysa Anayasa gereğince kişilere ceza verilebilmesi için hukuka aykırı eylemin bizzat o kişi tarafından gerçekleştirilmesi gerekir. Dolayısıyla iptale konu olan düzenleme özellikle oto kiralama faaliyeti gibi araçların bir başkasının kullanımına bırakıldığı durumlarda araç malikinin, kusurdan tamamen bağımsız biçimde idari para cezasına muhatap bırakılmasına yol açıyordu ve adaletsizliğe sebep oluyordu.

2. TOKKDER Girişimleri ve Sektörel Gerçeklik

Tüm Oto Kiralama ve Mobilite Kuruluşları Derneği ("**TOKKDER**") tarafından da söz konusu düzenlemenin yürürlükten kaldırılması için aktif olarak girişimlerde bulunulmaktaydı. Zira iptal edilen düzenleme, yürürlükte bulunduğu süre boyunca oto kiralama sektörü açısından

> *İptal kararıyla söz konusu düzenleme yürürlükten kaldırılmış, çakar kullanımına ilişkin idari yaptırımlar bakımından sorumluluk rejimi yeniden tanımlanmıştır. Artık idari para cezası, hukuka aykırı fiili bizzat gerçekleştiren sürücüye yöneltilecek; araç malikine ise yalnızca araç maliki olması sebebiyle sorumluluk yöneltilmeyecektir.*

yalnızca teorik bir sorumluluk alanı yaratmakla kalmamış, aynı zamanda ciddi operasyonel ve finansal riskler doğurmuştur.

Nitekim oto kiralama faaliyetinde araç üzerindeki fiili kullanım ve anlık müdahale imkânı kiracıya ait olmasına rağmen kiracıların mevzuata aykırı şekilde araca çakar taktırması veya bu cihazları kullanması halinde oto kiralama firmaları yüksek tutarlı idari para cezalarının doğrudan muhatabı haline gelmekteydi. Bu durum, kusur unsurundan tamamen bağımsız biçimde araç malikinin sorumlu tutulmasına yol açarak, sektörde öngörülemez ve kontrol edilemeyen bir idari yaptırım riski ortaya çıkarmaktaydı.

Her ne kadar kiralama sözleşmelerinde mevzuata aykırı kullanımın yasaklandığına ve doğacak cezalardan kiracının sorumlu olacağına ilişkin hükümler yer alsa da idari para cezasının doğrudan araç maliki adına düzenlenmesi, şirketlerin öncelikle idareye karşı sorumlu olmasına neden olmaktaydı. Bu durum, cezaların tahsili, kiracıya rücu edilmesi ve hukuki ihtilafların yönetilmesi süreçlerinde ek maliyet ve zaman kaybına yol açmakta; özellikle yüksek hacimli filo işleten şirketler bakımından sistematik bir hukuki belirsizlik ve finansal baskı unsuru oluşturmaktaydı.

Bu kapsamda TOKKDER de benzer durumdaki iptal kararlarını ve idare uygulamalarını emsal göstererek KTK md. 26/5'in son cümlesindeki bu düzenlemenin kaldırılması için aktif şekilde girişimlerde bulunmaktaydı.

3. Anayasal Denetimin Odak Noktası: Kusur ve İlliyet

Anayasa Mahkemesi, iptal kararında değerlendirmeye esas olarak Anayasa'nın 38. maddesinde güvence altına alınan ceza sorumluluğunun

sgt
smile, good travel...
sgtfilo flexibility
www.sgtfilo.com.tr
selimgül Car Rental & Transfer
www.selimgul.com
visithty Connecting People & Places
www.visithataytransfer.com
#sgthepyanınızda
info@selimgul.com
/sgtcarrental

şahsiliği ilkesi çerçevesinde yapmıştır. Bu ilke uyarınca kanunda hangi fiillerin yasaklandığının ve bu yasaklanan fiillere verilen cezaların hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, anlaşılır ve sınırları belirli olması gerekmektedir.

Cezaların şahsiliği ilkesi gereğince, bir kişinin idari yaptırıma muhatap olabilmesi için hukuka aykırı fiili bizzat işlemiş olması ya da fiille arasında açık, somut ve kusura dayalı bir bağ bulunması gerekir. Oysa iptal edilen düzenleme, araç malikinin hangi davranışı, ihmali veya kusuru nedeniyle sorumlu tutulduğunu ortaya koymamakta; sorumluluğu yalnızca mülkiyet ilişkisine dayandırmaktaydı. Anayasa Mahkemesi, araç sahibinin kusurunun bulunup bulunmadığı değerlendirilmeden, araç sahibi ile suç arasındaki illiyet bağının ne suretle kurulduğu belirtilmeden cezalandırılmasına neden olan bu yaklaşımın anayasaya aykırı olduğunu tespit etmiştir. Anayasa Mahkemesi, daha önce benzer şekilde taksi otomobillerinde taksimetre bulundurmayan sürücülerin yanı sıra araç sahiplerine de ceza verilmesine ilişkin kuralı da iptal etmişti[2].

4. İptal Kararının Uygulamaya Etkileri

İptal kararıyla söz konusu düzenleme yürürlükten kaldırılmış, çakar kullanımına ilişkin idari yaptırımlar bakımından sorumluluk rejimi yeniden tanımlanmıştır. Artık idari para cezası, hukuka aykırı fiili bizzat gerçekleştiren sürücüye yöneltilecek; araç malikine ise yalnızca araç maliki olması sebebiyle sorumluluk yöneltilmeyecektir.

Bu durum, özellikle oto kiralama şirketleri açısından hukuki riskleri azaltacak, mali öngörülebilirliği artıracak ve sözleşmesel risk yönetiminin daha sağlıklı yürütülmesini sağlayacaktır.

5. Değerlendirme ve Sonuç

Anayasa Mahkemesi, mülkiyet hakkı sahibi olmanın, başkası tarafından o araçla işlenen bir kabahatten dolayı otomatik olarak cezalandırılmak için yeterli bir gerekçe olamayacağını ve bu durumun "cezaların şahsiliği ilkesini" ihlal ettiğini tespit ederek KTK md. 26/5'in son cümlesini iptal etmiştir.

Bu iptal kararı, idari yaptırım için kusur ilkesini yeniden merkeze alan, hukuk devleti ve hukuki güvenlik ilkelerini güçlendiren önemli bir içtihat olarak değerlendirilebilir. Karar, yalnızca çakar kullanımına ilişkin bir düzenlemenin iptali olmanın ötesinde, mülkiyet ilişkisine dayalı otomatik sorumluluk anlayışına karşı açık bir anayasal sınır çizmiştir.

Bu yönüyle karar, bir TOKKDER girişiminin daha isabetli olduğunu ortaya koymuş ve oto kiralama sektörü için anlamlı bir gelişme olmuştur. Ayrıca oto kiralama sektörü başta olmak üzere, araç maliki olma ile fiili kullanımın ayrıştığı tüm alanlarda daha adil, ölçülü ve öngörülebilir bir idari yaptırım rejiminin önünü açmış; benzer düzenlemelerin gelecekteki anayasal denetimi açısından da güçlü bir referans noktası oluşturmuştur. ●

> ***Anayasa Mahkemesi, mülkiyet hakkı sahibi olmanın, başkası tarafından o araçla işlenen bir kabahatten dolayı otomatik olarak cezalandırılmak için yeterli bir gerekçe olamayacağını ve bu durumun "cezaların şahsiliği ilkesini" ihlal ettiğini tespit ederek KTK md. 26/5'in son cümlesini iptal etmiştir.***

Kaynakça

[1] Anayasa Mahkemesi'nin 10/09/2025 Tarihli ve 2025/122 E., 2025/185 K. Sayılı Kararı, 23 Aralık 2025 Tarihli 33116 Sayılı Resmi Gazete, (Çevrimiçi) https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/12/20251223-15.pdf, E.T. 02.01.2025.

[2] Bkz. Anayasa Mahkemesi'nin 12/07/2017 Tarihli ve 2017/122 E., 2017/122 K. Sayılı Kararı